

Sayı : 64272063- 610 - 917

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-17516)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 19.02.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-108846 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/17516 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Başkent Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/17516)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

- Ankara'da doğalgazın tüketicilere emniyetli bir şekilde iletilmesini kontrol eden, gerektiğinde müdahale eden sistem olan Supervisory Control and Data Acquisition (SCADA, Uzaktan Veri Toplama ve Kontrol) niçin çalışmıyor?
- İstanbul'da İGDAŞ, Kocaeli'nde İZGAZ, Bursa'da BURSAGAZ'da kullanıldığı belirtilen SCADA sistemi Ankara'da ne zaman tam ve güvenilir olarak çalışmaya başlayacak?
- Eski adı EGO olan BAŞKENTGAZ'da, SCADA sisteminin kurulması amacıyla 2004 yılında yapılan ihale 14.6 milyon dolarla verilmesine ve bugüne kadar 17 milyon dolar ödeme yapılmasına rağmen sistemin halen Ankara'da tam olarak çalışmadığı doğru mudur? Bu eksikliği saptayan Sayıştay raporunun gereği niçin yapılmadı?
- Sayıştay'a bağlanmadan önce Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun da (YDK) 2010 yılında konunun gerekirse 'soruşturma' şeklinde Maliye tarafından incelenmesini istediği doğru mudur?
- Bunun üzerine konunun 21 Ocak 2011'de Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na (ÖİB) iletildiği ve ÖİB'nin oluşturduğu bilirkişi heyetinin oluşturulduğu raporun 17 Şubat 2012'de Sayıştay'a iletildiği belirtilmektedir. Bu raporun akıbeti ne oldu, BAŞKENTGAZ ve Scada ihalesini 2004'te alan şirket bu raporun gereğini yaptı mı?
- Söz konusu bilirkişi raporunda verilerin online olarak alınabildiği Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ile entegrasyonun sağlanmadığı vurgulanırken halen SCADA sistemine bağlı 577 istasyondan 200'nden elektrik ve haberleşme problemi nedeniyle bilgi alınamadığı için kontrol merkezi yazılımında görülemediği uyarısının yapıldığı doğru mudur?
- Yine bu raporda yer alan SCADA sisteminin 24 saat 3 vardiya kesintisiz olarak kontrol merkezinden izlenmesi gerekirken 2 vardiya izlendiği saptamasının gerçeklik payı nedir?
- Sayıştay raporunda da yer aldığı üzere teknik eksiklerin giderilmesi için öncelikle geçici kabul komisyonu kurularak, eksikliklerin yükleniciden giderilmesi talep edilecek mi? Telsiz sistemleri yerine GPRS sisteminin ilave edilmesi sağlanacak mı?
- Sistemin yedeklenmesini gerçekleştirecek gerekli donanımların ivedilikle tamamlanarak, bir arıza ya da felaket anında mümkün olan en kısa sürede geriye dönülmesini sağlayacak önlemler ne zaman alınacak?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02/07/2009 tarih ve 2009/43 sayılı ve 06/08/2012 tarih ve 2012/120 sayılı Kararları ile özelleştirme kapsam ve programına alınan Başkent Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi'ne ait olan, bölgesel dağıtım ve yüksek tüketim yapan doğalgaz istasyonlarının elektronik ölçüm bilgi ve kontrol sistemine ait donanım ve yazılımının satın alınması, kurulması, mevcut hatlarının sayısallaştırılması ve mevcut Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) uyumunun sağlanması işi olan Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA) ihalesi, EGO Genel Müdürlüğü tarafından 2004 yılında teknik ve idari şartnamesi hazırlanarak yapılmıştır. İhaleyi kazanan Kale-SYS Telvent Konsorsiyumu ile imzalanan sözleşmeye göre SCADA sistemi 2006 yılında devreye girmesi gerekirken, Konsorsiyum'un süre uzatım talebiyle 2007 tarihinde bitirilmiştir.

SCADA sistemi ile Ankara mücavir alan sınırları içerisinde doğalgaz dağıtım şebekesi üzerinde bulunan, 22 adet RM-B, 285 adet bölge regülatörü (RM-C) ve 270 adet (RM-C) müşteri istasyonu olmak üzere, toplam 577 Doğalgaz Basınç Düşürme ve Ölçüm istasyonlarından alınan ölçümler kontrol merkezinden 7 gün 24 saat olarak izlenmektedir.

SCADA kontrol merkezinde donanımlar yedekli çalışmakta ve merkezde sunucu, arşiv bilgisayarları, operatör bilgisayarları, iş istasyonu bilgisayarları ve saha ile iletişim için telsiz

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/17516)

cihazları bulunmaktadır.

SCADA sisteminde merkez ile uzak terminal birimleri arasındaki iletişim için yüksek hızlı sayısal Ultra Yüksek Frekans (UHF) telsiz sistemi kullanılmaktadır. Kontrol merkezi ile basınç düşürme ve/veya ölçüm istasyonlarının haberleşmesi için Ankara'nın yüksek bölgelerine 6 adet telsiz röle (tekrarlayıcı) istasyonu kurulmuştur. Telsiz sisteminin tercih edilme nedeni, herhangi bir deprem esnasında çökme olasılığı en düşük haberleşme sistemi olmasıdır.

Sistemde işletmeden kaynaklı arızalar mevcuttur. Ancak geçici kabul çalışmaları tamamlanmadığından Başkentgaz tarafından sisteme herhangi bir müdahale yapılamamaktadır. Geçici kabul çalışmalarının tamamlanmasının ardından gerekli yatırımlar Başkentgaz ile SCADA sistemini kuran konsorsiyum tarafından yapılabilecektir.

Başkentgaz ile ilgili olarak Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun 2009 yılı Denetim Raporunda yer alan öneri doğrultusunda konu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Maliye Bakanlığı'na intikal ettirilmiştir. Bilirkişi raporunun Başkentgaz'a ulaşmasının akabinde raporda belirtilen teknik eksikliklerin giderilmesi talebi, Başkentgaz'ın 19.01.2012 ve 27.03.2012 tarihli yazıları ile yüklenici konsorsiyuma iletilmiştir.

Bilirkişi raporunda sistemin CBS ile entegrasyonunun sağlanamadığı ve 577 istasyondan 200 tanesinde elektrik ve haberleşme problemi nedeniyle iletişimin gerçekleştirilemediği için bu durumun kontrol merkezi yazılımında görülemediği tespitleri yer almaktadır. Bu tür eksikliklerin giderilmesi için konsorsiyuma, Başkentgaz olarak gerekli tebligat yapılmıştır ve Sayıştay'ın 2011 yılı denetim raporunda belirtilen SCADA Sistemi ile ilgili önerisi Başkentgaz Yönetim Kurulu'nda 05.12.2012 tarihinde görüşülerek, SCADA sisteminin eksikliklerinin giderilmesi ve geçici kabulünün sağlanması amacıyla geçici kabul komisyonu oluşturulmasına karar verilmiştir.

Komisyon, SCADA sistemi ile ilgili geçici kabul eksiklikleri tespit etme çalışmalarını tamamlamış ve 12.02.2013 tarihli yazı ile geçici kabul tutanağının imza altına alınması hususu yükleniciye bildirilmiştir. Konsorsiyum ile geçici kabul çalışmaları devam etmekte olup eksik ve kusurlu işlerin giderilmesi yükleniciden talep edilmiştir.

SCADA sisteminde telsiz ile haberleşme, ihale için hazırlanan teknik şartnamenin bir koşulu olarak belirlenmiştir. Ancak Sayıştay'ın 2011 yılı raporunda SCADA sisteminde GPRS (General Packet Radio Service) haberleşmesine geçilmesi önerisine yer verilmesi nedeniyle geçici kabul işlemlerinin tamamlanmasından sonra öneri ile ilgili çalışmalara başlanabilinecektir.

SCADA sisteminin kabul çalışmalarının tamamlanmasından sonra Başkentgaz ve konsorsiyum tarafından gerekli yatırımlar yapılacaktır.